

מידעון להור

בס"ד, תשרי תשפ"ד, פרשת בראשית

דברי פתיחה

הרב שרגא פרוכטר, ראש הישיבה

הורים יקרים ובנים אהובים
שלום רב וחורף בריא.

וכנגדם מעשי גבורה
הרואיים. יחד עם זאת
החל משמיעת האזעקות
והצופרים בבוקרו של שמחת תורה, עם
ישראל על כל פלגיו ושבטיו קם ומתאחד-הן
עם פְּלִבְיָא יְקוּם וְכַאֲרֵי יתְנַשֵּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד
יֵאָכֵל כָּל טָרֶף וְדַם חֲלָלִים יִשְׁתֶּה" (במדבר).
כוחותינו השמידו בע"ה את כל המחבלים
שחצו את הגדר, התגייסו במאות אלפיהם
לשרות מילואים, לכוחות ההצלה, לכוחות
רפואיים ולכל מקום שבו אפשר לעזור למאמץ
הלאומי. גלויי ההתנדבות, היקפי התרומות,
והעזרה ההדדית שאנו עדים להם, לא נראו
עשרות שנים במדינת ישראל. מלחמה היא
שעת מבחן של חברה במובנים רבים: מבחן
של כוח עמידה ושל סולידריות, מבחן ערכים,

אנו עומדים בימים קשים לעם ישראל.
אנחנו במערכה, במלחמה, בעקבות הטבח
הרצחני שהיה בשבוע שעבר, בשבת
ושמחת תודה. היום התבשרנו על 1350
נרצחים ומעל 2500 פצועים. מספרים
הזויים !!! טבח כזה לא היה בארץ ישראל
מאז הקמת המדינה.

מבצע חרבות ברזל. אנו עומדים בסיומם
של 6 ימי לחימה. ימים קשים, מורכבים
ועמוסי אירועים. רבים מתוכנו מכירים חיילים
או אזרחים שנהרגו או נפצעו. עם ישראל עבר
יום שחור ונורא ביום שמחת תורה. טבח נורא,
קריסת מערכות, שבירת אמונות ביטחוניות

מבחן מנהיגות. המלחמה מבררת ערכים לאומיים ויוצרת דרך חדשה. אנחנו ניצבים בפני תקופה של לחימה שאיננו יודעים את סופה. נתפלל לבורא עולם שנעבור את התקופה בשלום, נביס את אויבינו ונצא לדרך של בניה מחדש, התחדשות והתעצמות.

הישיבה קיבלה את הבשורה הקשה על נפילת בוגרנו, הצדיק, הישר והעניו מכל אדם – סרן איתי מאור הי"ד, שהיה מ"מ בגולני ונפל בדרום בהיתקלות עם המחבלים. איתי הי"ד היה תלמיד מעולה, מידות וערכים מהמיוחדים שראיתי בחיי, ובמיוחד הצטיין במעלת הענווה והצניעות. יהי זכרו ברוך.

גם בני הישיבה לקחו חלק משמעותי בפעילויות חסד רבות, אך עליהם כבר כתבתי בשתי האיגרות ששלחתי לכם במהלך השבוע האחרון.

התנדבויות בישיבה. התקיימו השבוע פעילויות רבות. בע"ה אנחנו ממשיכים בעשיית החסד בהכנת מנות קרב לחיילים בשדה הקרב, לחלוקת מזון לקראת שבת למשפחות הפצועים בבית החולים תל השומר, לתליית דגלים להרמת ההרגשה הכללית בעם ועוד.....

מבצע תליית דגלים בגבעת שמואל. היום! מתנהל מבצע תליית דגלים בגבעת שמואל. תלמידים המעוניינים להשתתף מוזמנים לפנות לפנות בדחיפות רבה לרב דוד פלהיימר בהודעות וואטסאפ בפלאפון - 0523603602

לימודים בישיבה - בישיבה התחלנו את הזמים כבר בתחילת השבוע. בימים הראשונים המפגשים עסקו בשיח ריגשי בלבד, תפילות לשלום החיילים וחלוקה בחוויות וברגשות. בעקבות פגישות והתייעצויות התחלנו מיום שלישי לקיים מערכת לימוד בת 4 שעות לכל הכיתות, ולשם כך נעזרנו במורים מחליפים. בעקבות החלטת משרד החינוך להמשיך בלימודים מקוונים נפרסם מערכת שיעורים יומית. **בכל יום מגויסים אנשי צוות. כיום מגויסים כ-25 מורים ובהם הרב ספי וייל- מנהל החטיבה**. בנוסף - חלק מבעליהם של מורות הישיבה נמצא בשרות מילואים. מדי פעם אנו מתבקשים להקצות תלמידים ומורים למבצעי התנדבות. **כל הנתונים הללו מקשים לנהל שגרת לימוד**. יחד עם זאת נעשה מאמץ גדול להרכיב בכל יום מערכת לימוד מסודרת לבנים.

הצורך לקיים מערכת אע"פ שאינה מלאה נובע מתוך רצון לשמור על מעט שפיות במצב הלא נורמאלי שבו אנו מצויים. לשמור על סדר יום שיש בו לימוד, פעילות משמעותית וקיום שיח ערכי בין והתלמידים למורים ובין התלמידים לבין עצמם. כמובן שנפחית את הלחץ הלימודי, נאפשר מרווח יותר גדול בן משימה למשימה.

לקבוע לימוד אישי עם אח או חבר בספר או מסכת באמצעות אחת מאפליקציות הקשר. לראות שיעורים מתוך המגוון האינסופי המצוי באינטרנט, לנהל יומן או בלוג לתקופה המיוחדת הזו כדי לפרוק את התחושות, להנציח את הימים והחוויות שאנו עוברים עכשיו.

התקופה הקרובה תהיה מורכבת ולא פשוטה. יש להעביר לבנים את המסר **שאנשים גדולים מתגלים בתקופות קשות וחריגות**. לשדר לבנים שיש לשמור על מצב רוח טוב. להאמין, לבטוח בה' ולהבנות מעשייה חיובית במהלך המשבר. כולנו נזכור את הימים הללו. ימים של מבחן לכל אחד, לכל משפחה ולחברה שאנו חיים. **כל מעשה טוב, חיובי ומגבש שנעשה עכשיו יחקק בזיכרון הילדים וביזכרונו לשנים רבות**. נתפלל לטוב ונצפה לבשורות מעודדות.

פרשת בראשית .

מה אנו צריכים לעשות ?? לעשות !!!

יש לנו תפקיד בעולם ועל כך אני מבקש להקדיש את המאמר הראשון בשנה זו.

"אשר ברא אלוקים לעשות"

עולמו של ה' יתברך לא נברא במקרה, אלא לכל דבר בבריאה היה תכנון ותוכנית מראש. דבר זה לומד ריש לקיש מסיום בריאת העולם. כתוב כך: **"וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד, ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי"**.

שאר ימי הבריאה נכתבו בלא ה"א הידיעה – יום אחד, יום שני, יום שלישי....., ואילו ביום שישי מדגישה התורה את היום בצורה זו – **"יום השישי"**. נשאלת השאלה – מדוע דווקא ביום זה נכתב בצורה מיוחדת זו, וזו בעצם שאלת ריש לקיש בגמרא במסכת שבת פ"ח. **"ה"א יתירה למה לי"??**

על כך משיב ריש לקיש: **"מלמד שהתנה ה' עם מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים את התורה אתם מתקיימים ואם לאו אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו"**.

כוונת ריש לקיש – שכאן רומזת התורה ליום שישי המיוחד, המפורסם לעולם ע"י עם ישראל – **והוא יום ה- שישי בסיוון** שבו עם ישראל עתידים לקבל את התורה בהר סיני.

נשאלת השאלה: מדוע קיום העולם, או חלילה אי קיומו, מותנים בהסכמתם של ישראל לקבל את התורה? לא מובן מדוע על העולם לשוב לתוהו ובוהו אם ישראל אינם מקבלים את התורה?

מה הקשר בין בריאת העולם לקבלת התורה ???

את הקשר ניתן למצוא בדברי המדרש: **"התורה אמרה אני הייתי כלי אומנותו של**

הקב"ה. בנוהג שבעולם, מלך בשר ודם בונה פלטרין ואינו בונה אותו מדעת עצמו, אלא מדעת האומן, והאומן אינו בונה מדעת עצמו אלא דפטראות ופינקסאות יש לו לידע היאך הוא עושה חדרים והיאך הוא עושה פשפשין, כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם. והתורה אמרה בראשית - בי ראשית, ברא אלהים, שנאמר: בראשית ברא אלהים. ואין ראשית אלא תורה כד"א ה' קנני ראשית דרכו. (ילקוט שמעוני תורה רמז ב)

דרכו של עולם : כשבונים מבנה, אין בונים אותו תחילה ורק אח"כ מחליטים מה יהיה ייעודו, מה נעשה עם בניין זה. אלא, תחילה קובעים מה יהיה ייעודו של הבניין ובהתאם לייעוד מכינים תוכנית ומסתכלים כל הזמן בתוכנית ועל פיה בונים את המבנה. כך נהג ה' יתברך בבריאת עולמו. תחילה ה' כתב את התורה : התורה היא התוכנית והיא הייעוד של הבריאה, וה' הסתכל בתורה ועל פיה ברא את העולם.

לפי הסבר זה הבריאה עצמה אינה המטרה אלא אמצעי להגשים בה את מטרות התורה. על כן אם ישראל אינם מקבלים את התורה, ללא התורה הבריאה תהיה ללא שימוש, ודבר שאין בו שימוש – אין לו זכות קיום, ולכן בריאה ללא תורה, אין מה לעשות עם הבריאה ולכן הבריאה תחזור לתוהו ובוהו.

נמצאנו למדים שבבריאה היו שני שלבים : א. **שלב התכנון** – "הסתכל באורייתא " (שה' הסתכל וברא את העולם על פי התורה). ב. **שלב הביצוע** – "..... וברא עלמא".

לאחר שה' יתב' ברא את הבריאה הוא בודק – האם הביצוע תואם את התכנון המקורי, או שקיים פער בין הביצוע לתוכנית המקורית???

אם נבדוק היטב, נראה שאכן ה' מצא פער בין תכנון הבריאה לביצוע.

ברש"י מופיע על הפסוק **"ברא אלוקים"** – **"ולא אמר ברא ה'**, שבתחילה עלה במחשבתו לברוא את העולם במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, הקדים מדת רחמים ושיתפה למידת הדין כפי שנאמר **"ביום עשות ה' אלוקים ארץ ושמיים"** (פרק ב' - ד').

וכן מופיע ברש"י על הפסוק **"עץ פרי"** – **ה' חשב לברוא עץ שטעם העץ יהיה כטעם הפרי, והיא לא עשתה כן, אלא "ותוצא הארץ עץ עושה פרי"** – **הארץ הוציאה עץ שטעם העץ והפרי שונים"**.

נשאלת שאלה : מהי הסיבה לפער הזה, מדוע לא ברא ה' את עולמו בשלמות אלא בחיסרון, מדוע ה' לא יצר בריאה מלכתחילה שהעולם ייברא בשיתוף מידת הרחמים

והדין, מדוע שלא יהיה טעם העץ כטעם הפרי מלכתחילה ??? וכאן אנו מגיעים לתפקיד האדם בעולמו - הכתוב אומר **אשר ברא אלוקים לעשות**, אילו נברא העולם בשלמות לא היה לנו, בני האדם, מה לעשות בעולם, על כן ברא ה' את עולמנו חסר כדי שאנו, בני האדם, נשלים במעשינו את החיסרון הזה.

כיצד נוכל להשלים את העולם ???

השלמת החיסרון תיעשה ע"י קיום רצון ה' המתגלה לנו ע"י התורה וקיום מצוותיה. ה' יתב' היה יכול לברוא בריאה מושלמת, אבל אז, אנו בני האדם היינו מיותרים, ולכן ה' בורא עולם שמקצתו חסר כדי שאנו נוכל להשלים את הבריאה, וזאת נוכל לעשות ע"י קיום התורה והמצוות.

הוספה חשובה :

התורה פותחת במילה הראשונה - "בראשית", רש"י מסביר שמטרתו של הפסוק הראשון בתורה לכתוב מהי המטרה של העולם ?? למה ה' היה צריך לברוא את העולם ??

רש"י עונה שהתשובה לכך מופיעה במילה הראשונה - בראשית - בשביל ראשית, ו"ראשית" זוהי מילה שמתארת את עם ישראל ואת תורת ישראל ועל כך רש"י מביא מספר דוגמאות.

מטרת העולם - העולם נוצר כדי שעם ישראל ילמדו תורה ויקיימו את המצוות. תפקיד האדם בעולם - **לעשות !!** ללמוד תורה, לקיים את המצוות ולהמשיך ולעשות את מה שה' יתב' התחיל לעשות כשברא את העולם.

מעתה יש לבאר - ה' יתב' ברא את עולמו בששת ימי המעשה, ואמר לנו - "אשר ברא אלוקים-לעשות" !! הכנתי לכם הכול, בראתי לכם עולם. תפקידכם עכשיו הוא "לעשות", לעשות את העולם, לשמור ולקיים את התורה. בכך אנו ממשיכים ליצור את מה שה' התחיל.

בנים יקרים,

שנזכה אי"ה להשלים את בריאתו של ה', נתחזק בלימוד התורה ובקיום מצוותיו, נשתדל מאוד ללמוד היטב ולהגיע להישגים מעולים בכל התחומים האפשריים.

בכך נמלא את רצון ה' - לעשות !!

תפקידנו בתקופה קשה זו - **לעשות !!!!** להרבות בתפילות, תפילות בכוונה, אמונה גדולה בה' יתב', ללמוד תורה ולקיים מצוות והעיקר - להרבות המעשי חסד אחד עם השני. לאהוב, לחבק, לעודד, לפרגן ועוד.....

שבת שלום ובשורות טובות מאוד

שרגא פרוכטר - ראש הישיבה

